ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР
"МАСОВА ПРИВАТИЗАЦИЯ"

Национален дворец на културата
зала "Олимпийска", 1000 София
тел.: (02) 80 20 06, 65 72 03
факс: (02) 65 72 03

INFORMATION
CENTRE
"MASS PRIVATISATION"

National Palace of Culture (NDK),
"Olympic" Hall, 1000 Sofia
Phone: (+ 359 2) 80 20 06, 65 72 03
Fax: (+ 359 2) 65 72 03

ПРЕФЕРЕНЦИАЛНО УЧАСТИЕ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ В МАСОВАТА И КАСОВАТА ПРИВАТИЗАЦИЯ

Както в процеса на масова приватизация, така и в стартиралия вече процес на касова приватизация, работниците и служителите от предприятие, подлежащо на раздържавяване, имат право на преференциални акции на обща стойност до сумата от заплатите им за последните 24 месеца. При касовата приватизация, те имат право да закупят /с 50% намаление/ до 20% от предложените за приватизация акции или дялове от съответните предприятия. В процеса на масова приватизация, работниците и служите-лите ще получат до 10% безвъзмездно от акциите на предприятията предложени за масова приватизация. За да се улеснят още повече работниците и служителите в придобиването на част от тяхното предприятие, те могат да учредят акционерно дружество, дружество с ограничена отговорност или кооперация, което има право да закупи акции от предприятието при облекчени условия на плащане. /чл. 22, чл. 23а и чл. 25.3 от Закона за приватизация/.

Съгласно чл.5, ал.2 от Закона за приватизация, право на преференциално участие имат:

- Работници и служители, които са работили в приватизиращото се предприятие не по-малко от 2 години, преди датата на обявяване на решението за приватизация.

- Работници и служители, работили в съответното предприятие не по-малко от две години, но са прекратили трудови правоотношения с приватизиращото се предприятие преди не повече от 8 години преди датата на обявяване решението за приватиазция. Бивши работници и служители нямат право на преференциално участие, ако са били дисциплинарно уволнени или осъждани за престъпления от стопански характер. В случай, че са били реабилитирани в последствие, те отново имат право на участие.

- Работници и служители, които са били пенсионирани най-много 10 години преди датат на обявяване на решението за приватизация и са имали най-малко 3 години трудов стаж в него.

- Членове на управителни органи на приватизиращото се предприятие, в продължение на повече от 1 година преди датата на обявяване решението за приватизация.

Касова приватизация

А. Придобиване на акции при преференциални условия:

Работници и служители по чл.5, ал.2 от Закона за приватизацията, имат право да закупят при облекчени условия до 20% от акциите, принадлежащи на държавата. В такива случай, продажбата се извършва по цена, представляваща 50% от цената на акциите, съответно дяловете /чл.22 ал.1, чл.22 ал.2 от Закона за приватизация./

Придобиване на акции при преференциални условия включва:

- Правото на преференциално закупуване на акции трябва да бъде упражнено в срок до 3 месеца след началото на продажбата на акциите /чл.22 ал.5 от Закона за приватизация/.

- Стойността на преференциалните акции (включващи закупените с 50% отстъпка и безвъзмездните), които правоимащият би могъл да получи не бива да надхвърля брутната му заплата за последните 24 месеца в приватизиращото се предприятие, коригирана със съответния индекс на потребителските цени към датата на започване на продажбата на акциите. ***Брутната заплата не може да бъде по-малка от средната работна заплата за страната през последните 24 месеца.*** /чл.22 ал.3 от Закона за приватизация/

- Акциите закупувани при преференциални условия са поименни и не могат да се продават в продължение на три години от придобиването им /чл.22 ал.5 от Закона за приватизация/.

Б. Приватизация на предприятието от юридическо лице, в което съдружници, акционери или членове на кооперацията са само работници, служители и лица по чл.5 ал.2.

Когато купувач на акциите или дяловете на предприятието е юридическо лице, учредено от лицата по чл. 5, ал. 2, той има право да придобие акциите или дяловете при условията на разсрочено плащане на цената, като:

1. началната вноска, която трябва да се заплати при сключването на договора е 10% от цената и включва и плащанията за преференциално закупените акции;
2. разсрочването е до 10 години с едногодишен гратисен период.

/чл.25, ал.3 от Закона за приватизация/

Условията на разсрочено плащане не са приложими за закупуване на акции, предлагани с 50% отстъпка.

Масова приватизация

При масовата приватизация лицата по чл.5, ал.2 от Закона за приватизация имат право да получат безвъзмездно до 10% от акциите предложени за масова приватизация /чл.23а.(1) от Закона за приватизация/.

Условията за преференциалното участие включват:

- Съгласно Наредба No. 163 от 16 август 1994 г., ЦМП трябва да обяви начална дата за получаване на преференциалните акции. Поради тази причина е възможно срокът за получаването на преференциалните акции да бъде удължен след края на регистрационния период.

- Общата стойност на преференциалните акции, получавани безвъзмездно в процеса на масова приватизация и на тези, закупувани с 50% отстъпка, не бива да надхвърля стойността на брутната заплата на работниците и служителите за последните 24 месеца, коригирана със съответния индекс на потребителските цени към датата на предлагане на акциите. ***Брутната заплата не може да бъде по-малка от средната работна заплата за страната за последните 24 месеца.*** /чл. 23а.(2) във връзка с чл. 22 (4) от Закона за приватизация/

ПРИМЕР: *Закупуване на акции с преференциални условия и с разсрочено плащане*

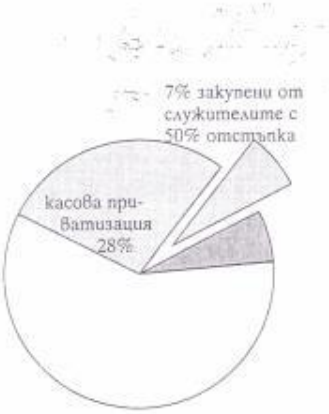

В разглеждания пример предприятието се предлага за масова приватизация със 65% от основния си капитал. За касова приватизация остават 35%.

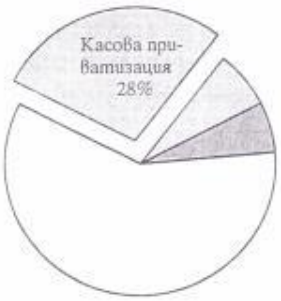
Лицата по чл.5, ал.2 от Закона за приватизация, имат право да получат до 10% от акциите предложени за масова приватизация безвъзмездно, или 6.5%, /тъй като 10% от 65% е равно на 6.5%/. Тези 6.5%, се изваждат от 65%-те и акциите, които остават за масова приватизация се свеждат до 58.5% от капитала на приватизираното предприятие.

Акции предлагани за касова приватизация (30%)

Съгласно чл.22 от Закона за приватизация, в случайте на касова приватизация, лицата по чл.5, ал.2 имат право да закупуват преференциално (с 50% отстъпка) до 20% от акциите, принадлежащи на държавата, /20% от 35% е равно на 7%/. Тези 7%, предлагани на преференциални цени се изваждат от 35%-те предлагани за касова приватизация. Така останалите дялове предложени за касова приватиазция се равняват на 28% /защото 35% минус 7% е равно на 28%/.

Акции, предлагани при облекчени условия на плащане

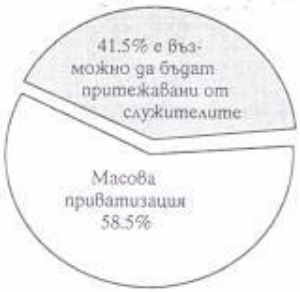

Оставащите 28% акции, предложени за касова приватизация могат да бъдат закупени при облекчени условия на плащане /съгл. чл. 25 (3) от ЗП/ от служителите и работниците, ако те учредят АД, ООД или кооперация. По този начин служители и работници, които са учредили дружество имат право да закупят и приватизират успешно оставащите 28% от акциите му по условията на разсрочено плащане

Заключение:

Лицата по чл.5, ал.2 от Закона за приватиазция, биха могли да получат:

- 6.5% от акциите безвъзмездно /това са 10% от акциите, предмет на масова приватизация/;
- 7% от преференциалните акции, закупени с 50% намаление /това са 20% от дяловете предмет на касова приватизация/
- 28% от акциите т.е. всички акции, които остават за касова приватизация, закупени чрез формиране на юридическо лицае и закупуване на акции при облекчени условия.

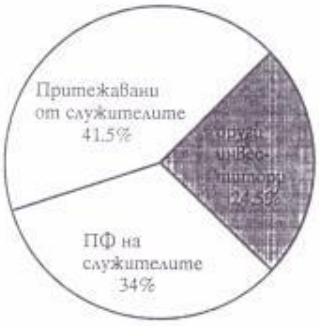
Общият брой акции, които могат да се получат по горните условия, от лицата по чл. 5 (2) от Закона за приватизация, възлиза на 41.5% от всички акции на предприятието.

Притежавайки повече от 1/3 от капитала на предприятието, работниците имат право на вето върху всяко решение, изискващо квалифицирано мнозинство (т.е. мнозинство от 2/3 от акциите с право на глас). Съгласно чл.230, ал.1 от Търговския закон, работниците и служителите имат право да блокират решенията, за които се изисква квалифицирано мнозинство по следните въпроси:

1. измененения и допълнения към Устава на дружеството;
2. увеличаване или намаляване на капитала;
3. преобразуване или прекратяване на дружеството;
4. вземане на решения в съответствие с Устава.

На практика, това означава, че работниците и служителите могат да блокират решения, които смятат, че са в тяхна вреда.

Акции, които остават и се предлагат за масова приватизация:

В този пример 58.5% от акциите са останали за масова приватизация. Част от тях, служителите и работниците биха могли да придобият срещу инвестиционни бонове като участват пряко в централизираните търгове, или като учредят приватизационен фонд (ПФ), който да участвува в централизиран търг и закупи акции от даденото предприятие.

В горния пример, служителите и работниците са закупили срещу своите инвестиционни бонове акции от приватизационен фонд, който на свой ред е успял да придобие максималният процент акции от предприятието, които ПФ

може да притежава. Тези акции са допълнение към 41.5%, придобити при преференциални условия. Следователно, в този случай, лицата по чл. 5 ал.2 от Закона за приватизация, ще могат да оказват контрол над 75.5% от дружеството (защото 34% и 41.5%% е равно на 75.5%).

Работниците и служителите биха могли да притежават следното:

Цена	Процент	Начин на придобиване
Безвъзмездно*	6.5%	До 10% от акциите предложени за масова приватизация
50% намаление*	7.0%	20% от акциите предложени за касова приватизация
Облекчени условия на плащане при дружество учредено от работниците и служителите на предприятието	28.0%	Останалата част акции предложени за касова приватизация
Чрез ПФ учреден от работници и служители на предприятието	34.0%	Централизиран търг

*работниците и служителите от предприятие, подлежащо на раздържавяване, имат право на преференциални акции на обща стойност до сумата от заплатите им за последните 24 месеца.